

PETROLEUMSTILSYNET

Justis- og beredskapsdepartementet

lovavdelingen@jd.dep.no

Vår saksbehandler
Ingvil Tveit Håland

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Ptil 2014/1217/ITH

Dato
25.5.2016

Høringssvar - Evaluering av offentleglova

1. Innledning

Det vises til høringsbrev av 25. februar med vedlagte evalueringsrapport. I det følgende vil vi redegjøre for Petroleumstilsynets kommentarer til rapporten, samt komme med noen mer generelle kommentarer til offentleglova og eventuelle endringsbehov.

2. Frist for behandling av innsynskrav

Etter en gjennomgang av rapporten, har vi merket oss at det på side 16, i andre avsnitt under tittelen «Saksgang», er angitt at «et innsynskrav skal avgjøres innen tre dager etter at forespørselen er mottatt». Det fremstår her som om dette er regelverkskravet. Det bør i denne forbindelse presiseres at lovens krav er at innsynskravet skal avgjøres «utan ugrunna opphald», jfr. offl. § 29 (1). Det framgår av lovens forarbeider at et normalt innsynskrav bør behandles innen tre dager, men samtidig at man ved mer krevende saker kan trenge mer tid.

3. Formålet med offentleglova målt opp mot ressursbruken praktiseringen av loven medfører

Offentlighetens rett til innsyn i forvaltningens praksis er et viktig prinsipp. Formålet med loven er «å leggje til rette for at offentlig verksemd er open og gjennomsiiktig, for slik å styrkje informasjons- og ytringsfridommen, den demokratiske deltakinga, rettstryggleiken for den enkelte, tilliten til det offentlege og kontrollen frå ålmenta», jfr. offl. § 1. Den ressursbruk som praktisering av en slik rett medfører, må måles opp mot dette hensynet.

Petroleumstilsynets inntrykk er imidlertid at de fleste av de innsynsbegjæringene vi mottar ikke er motivert av et ønske om å kontrollere forvaltningen, men at vi brukes som en kilde til journalistisk stoff i saker som angår de selskapene vi fører tilsyn med. Dette kan henge sammen med at Petroleumstilsynet fører tilsyn med en næring som er gjenstand for stor oppmerksomhet fra pressen.

Petroleumstilsynet er av den oppfatning at vektingen av hensynet til offentlighet opp mot ressursbruken som følger med praktisering av offentlighetsloven også bør reflektere hvorvidt innsynsbegjæringene som inngis faktisk er egnet til å oppnå formålet med offentleglova, slik det følger av lovens formålsparagraf.

4. Øvrige negative konsekvenser av offentlighetens innsynsrett

I forbindelse med vårt tilsyn med sikkerhet og arbeidsmiljø i petroleumsvirksomheten, mottar vi store mengder dokumentasjon fra selskapene om deres virksomhet. Dette dreier seg blant annet om styrende dokumentasjon og prosedyrer, tekniske løsninger, arbeidsplaner og kontraktsforhold.

En del av denne informasjonen vil omfattes av fvl. § 13 (1) nr. 2 om taushetsplikt for forretningshemmeligheter, og vil følgelig kunne holdes unntatt offentlighet i henhold til offl. § 13 (1). Vurderingen av hvorvidt den aktuelle informasjonen kvalifiserer til å falle inn under hjemmelen er ofte vanskelig for våre saksbehandlere.

Også informasjon som ikke anses å omfattes av bestemmelsen om forretningshemmeligheter, vil selskapene ofte oppfatte som problematisk at andre får innsyn i. Petroleumstilsynet mottar med jevne mellomrom signaler fra næringen om at praktiseringen av offentlighet i de store mengder dokumenter selskapene deler med oss oppfattes som problematisk. Dette vil kunne medføre at selskapene blir mer tilbakeholdne med å dele informasjon med Petroleumstilsynet, noe som igjen vil påvirke vår oppfølging. Enkelte selskaper har gitt uttrykk for at de ikke lenger vil dele informasjon uoppfordret, men kun i de tilfeller hvor de pålegges dette.

Petroleumsnæringen har tradisjonelt vært preget av stor åpenhet og godt samarbeid mellom henholdsvis arbeidsgiver-, og arbeidstakersiden og myndighetene. Vi frykter at denne åpenheten er i ferd med å svekkes.

Petroleumstilsynet er av den oppfatning at også øvrige negative konsekvenser av offentlig innsynsrett i forvaltningens dokumenter, utover den rene ressursbruken, bør belyses og vektes opp mot hensynet til offentlighetens behov for innsyn.

5. Offentliggjøring av personnavn som ikke faller inn under fvl. § 13

Petroleumstilsynet erfarer at offentliggjøring av personnavn som i utgangspunktet faller utenfor fvl. § 13 første ledd 1) likevel kan oppfattes som belastende for de involverte. Et konkret eksempel på dette er navn på en person som i det omsøkte dokumentet ble oppgitt som ansvarlig for konkrete arbeidsoppgaver i et selskap. Selv om det ikke framgikk av dokumentet eller av øvrige dokumenter at vedkommende person hadde utført sitt arbeid på kritikkverdig måte, hadde saken vært gjenstand for massiv pressedekning, hvor et av fokusområdene var de aktuelle arbeidsoppgavene og gjennomføringen av disse. Navnet ble, etter klagebehandling, ansett å være en opplysning som skulle offentliggjøres.

Med dagens teknologi, vil navn som gjengis i avisartikler og lignende på internett være elektronisk tilgjengelige og søkbare i all overskuelig framtid. Dette vil kunne oppfattes som svært belastende for vedkommende som blir navngitt. Man kan samtidig stille spørsmål ved offentlighetens berettigede interesse i å kjenne navnet på vedkommende arbeidstaker.

Petroleumstilsynet foreslår at det vurderes å ta inn et unntak i offl. § 26 for personnavn som det vil bli belastende for vedkommende person om blir offentliggjort.

6. Offentliggjøring av personbilder som ikke er inntatt i et personregister

Petroleumstilsynet erfarer at vi tidvis får oversendt fra våre tilsynsobjekter dokumenter, eks. organisasjonskart, med personnavn og personbilder. Disse bildene vil normalt ikke kunne unntas med hjemmel i offl. § 26 (3). Dersom slike bilder blir offentliggjort, vil dette kunne medføre at de blir elektronisk tilgjengelige og søkbare. Dette vil kunne oppleves som belastende for vedkommende, særlig dersom personbildene kan settes i sammenheng med øvrig informasjon, jfr. også forrige punkt.

Petroleumstilsynet forslår derfor at det vurderes hvorvidt det gjøres endringer i offl. § 26, slik at personbilder generelt kan unntas fra offentlighet.

Med hilsen

Anne Vatten e.f.
Direktør Juss og rammevilkår

Ingvil Tveit Håland
Juridisk rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk i Petroleumstilsynet og har derfor ingen signatur

Kopi: postmottak@asd.dep.no